

a byla také výše této náhrady soudem odvolacím přiměřeně ustanovena. Dovolání nebylo proto vyhověno.

Rozhodnutí nejvyššího soudu z 17. února 1920,
č. j. Rv.-II. 11/20.

Dr. K. Funtíček.

*Jsou námitky proti výpovědi přípustny? (§ 4 odst. 2
min. nař. ze dne 9. února 1919, č. 62 sb. z. a n.)*

Na návrh majitelky domu M., podaný u soudu dne 2. října 1919 povolil první soudce podle právoplatného soudního svolení výpověď z bytu manželům Z. na čtvrt roku od 1. října 1919, takže nájemní smlouva měla končiti dnem 31. prosince 1919. Proti této výpovědi podali manželé Z. stížnost, již bylo rekursním soudem v Chrudimi vyhověno a návrh na výpověď k stěhování dnem 31. prosince 1919 zamítnut.

Důvody: Prvým soudcem bylo zjištěno, že pro obec Horní Jelení není zvláštního stěhovacího řádu a že tedy platí o lhůtách výpovědních a stěhovacích zákonná ustanovení § 560, 563, 564 a 565 c. ř. s. Svolení k výpovědi znělo, aby byla dána čtvrtletní výpověď, pročez tato výpověď podle ustanovení § 560 a 563 c. ř. s. měla býti soudem podána a doručena o čtvrt roku dříve, nežli nájemní předmět má býti odevzdán, tedy čtvrt roku před 31. prosincem 1919, čili před 1. říjnem 1919. Výpověď však byla podána až dne 2. října 1919 a doručena až dne 3. října 1919, pročez měla býti podle § 563, odst. 1. c. ř. s. zamítnuta.

Oprávněnost rekursu odůvodněna § 514 a 575 odst. 1. a 2. c. ř. s., ježto § 4 nař. min. spravedlnosti z 9. února 1919, č. 62 sb. z. a n. právo námitek proti výpovědi bylo suspendováno.

Dovolacímu rekursu bylo nejvyšším soudem vyhověno, usnesení rekursního soudu zrušeno a rekurs manželů Z. do usnesení okresního soudu výpověď povolujícího odmítnut.

Důvody: Nelze souhlasiti se stěžovatelkou potud, že tu jde o řízení nesporné, že tedy nelze použití předpisů §§ 514 a 575 c. ř. s. Pouze řízení o návrhu, aby byl soudem dán souhlas k výpovědi, jest dle § 3 nař. min. spravedlnosti a sociální péče ze dne 9. února 1919, č. 62 sb. zák. a nař. řízením nesporným. Udělen-li však žádaný souhlas a podána-li po té skutečně soudní výpověď, platí pro tuto a pro její vyřízení ustanovení třetího oddílu šesté části civilního řádu soudního (§§ 560 a následující).

Naproti tomu nutno za správnou uznati výtku stěžovatelčinu, že rekurs odpůrců do usnesení okresního soudu ve V. M. ze dne 2. října 1919, č. j. K 43/19-1 byl nepřípustný. Podle

druhého odstavce § 575 c. ř. s. není proti soudním příkazům na odevzdání předmětu najatého, které vydány jsou na základě výpovědí, dán opravný prostředek kromě námitek, které proti nim lze podat. Dle toho měli odpůrcové vypovídající strany to, co obsaženo v jejich rekursu proti usnesení prvního soude, uplatňovati námitkami po rozumu § 562 c. ř. s. Tomu nebrání nijak ustanovení § 4, odst. 2, min. nař. ze dne 9. února 1919, č. 62 sb. zák. a nař. Práví se tu sice, že nepřísluší nájemníku právo námitek, byl-li soudem dán souhlas k výpovědi. Než ustanovení to nelze pojímati tak, že by nájemník nemohl vůbec podat námitky proti výpovědi. Právo jeho jest omezeno jen potud, že vyloučeny jsou námitky týkající se otázky, jež byla již probrána a právoplatně rozřešena v nesporném řízení dle § 3 min. nař. ze dne 9. února 1919, zda totiž jest tu zákonem (min. nař. ze dne 17. prosince 1918) uznaný důvod výpovědi. Vždyť min. nař. ze dne 9. února 1919, č. 62 sb. zák. a nař. předpokládá, že bude výpověď dána teprve později, po té, když byl soud k ní svolil. Má-li tedy dána býti výpověď teprve, když dal soud k ní svůj souhlas, pak musí nutně býti připuštěny i námitky po rozumu § 562 c. ř. s., jež ovšem se zřetelem k předchozímu řízení nespornému nemohou se již zabývatí otázkou rozhodnutou v nesporném řízení s konečnou platností, zda jest tu důvod k výpovědi uznaný zákonem, nýbrž mohou míti za předmět jen vady formální a otázky dříve neřešené. V tomto případě uplatňovali odpůrcové strany vypovídající ve svém rekursu, že výpověď dána byla opožděně.

To se netýká otázky, zda jest dán zákonem uznaný důvod výpovědi, a nemohlo býti předmětem předchozího nesporného řízení, ježto výpověď dána byla teprv tehdy, když byl soud právoplatně k ní svolil. Že § 4, odst. 2, min. nař. ze dne 9. února 1919 č. 62 sb. zák. a nař. nechce námitky vůbec vyloučiti, vychází na jevo také z toho, že by jinak výpověď nemusila ani odpovídati požadavkům v §§ech 562 a 563 c. ř. s. vytčeným, jež přece změněny nebyly a dále platí. Musí-li však výpověď vyhovovati zmíněným náležitostem, musí býti připuštěny i námitky, jimiž lze po rozumu §§ů 562 a 575 c. ř. s. jedině uplatňovati, že se nedostává těchto náležitostí.

Odpůrcové vypovídající strany měli se tedy brániti proti soudní výpovědi námitkami, třeba soud v usnesení výpověď vyřizujícím projevil tím, že dotyčný odstavec o možnosti podání námitek vyškrtl, mínění ovšem nesprávné, že námitky jsou epřípustné. Neboť, kdyby byl soud námitky jejich odmítl, bylo by bývalo na vypovězených, opravným prostředkem

toto nesprávné stanovisko soudu první stolice zvrátiti, řádné řízení si vymoci a právo své vhodným prostředkem uplatniti. Uživše ale prostředku nevhodného sami způsobili, že minouti se musí úspěchem. Neboť rekursní soud pochybil, že nepřipustný rekurs neodmítl, nýbrž věcně vyřizoval. Bylo proto vyhověti dovolacímu rekursu, zrušiti usnesení soudu rekursního a odmítnouti rekurs proti usnesení soudu prvního ze dne 2. října 1919 č. j. K 43/19-1.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 2. prosince 1919-R-I. 459/19.*)

P o z n á m k a z a s í l a t e l o v a : Odst. 2. Šu 4. min. nař. z 9. února 1919 č. 62 sb. z. a n. zní určitě: Byl-li soudem dán souhlas k výpovědi, nepřísluší nájemníkovi právo námitek. Výnos min. sprav. čís. 8948/19 uveřejněný na str. 39 věst. 1919 praví: Z ustanovení těchto (§ 1 až 4 cit. nař.) vychází, že nebylo účelem nařízení z 9. února t. r. odstraniti formální výpovědi; šlo jen o to, aby výpovědi obmezeny byly na případy, kde soudem bude k nim dáno výslovné svolení, a tam, kde svolení dáno bylo, vyloučiti vedení nákladných a ne vždy účelných sporů o námitkách proti výpovědím.

Podle toho považovali právní zástupcové i soudcové, projednávající nájemní záležitosti, námitky proti výpovědi dané podle soudního svolení za vyloučené. Ježto však by tím odpadl jediný opravný prostředek přípustný proti výpovědi podle s. ř. a nebylo by možno napravit ani omyly a nedopatření sběhlé při výpovědi, pomáhali si právní zástupci pouhým rekursem a rekursní soud uváživ, že suspendováním jediného zákonem přípustného opravného prostředku námitek z důvodu, aby spory nájemné byly vyloučeny, musí nutně obživit právo řádného prostředku proti usnesení přípustného podle Šu 514, 575 odst. 1 c. ř. s., totiž rekursu, rozhodl, jak uvedeno.

Nejvyšší soud náhled ten neschvaluje a projevil jiný náhled, totiž přípustnosti námitek. Tím ovšem oživnou spory nájemní, a to tím spíše, když podle zkušeností, nabytých v nynějších tísnivých dobách bytových, strany se soudnímu rozhodnutí všemožně brání a používají všech možných prostředků nejen v tom úmyslu, aby vyhráli, nýbrž i aby výpověď a stěhování všemožně a za každou cenu oddálili.

Nejlepším východiskem by bylo, aby soudcové v nesporném řízení o svolení k výpovědi zjišťovali též výpovědní lhůtu

*) Tak rozhoduje nejv. soud stále: srv. rozh. ze dne 16. března 1920 R. I. 148-20, ze 7. dubna 1920 R. I. 204-20.

a aby ji též pojali do usnesení k výpovědi svolujícího, tedy že se dává svolení k výpovědi 14denní, či měsíční, či půlletní a podobně.

Pak by zbylo, řešiti pouze otázky formální a otázku včasnosti výpovědního návrhu, jež by bylo již snadno řešiti ať levným rekursem nebo námitkami, o nichž by bylo možno pravidelně rozhodnouti v I. instanci při jediném roku. Tím by se docílilo toho, co nařízení z 2. února 1919 zamýšlelo, buď vyloučení sporů nájemních vůbec, nebo aspoň dlouhých a nákladných.*)

Jakeš.

Prorogace vídeňského bursovního soudu, smluvená mezi stranami před státním převratem, nebyla pro příslušníky republiky československé závazná až do dne zaručení vzájemné vykonatelnosti exekučních titulův ze státního území zdejšího a rakouského.

Přes ustanovení v závěrečném listu ze dne 24. září 1918 oběma smluvníky podepsaném, že se podrobují ve všech sporech z tohoto konkrétního právního poměru neodvolatelnému vykonatelnému výroku rozhodčího soudu vídeňské bursy, podala firma X v Jičíně na firmu J ve Vídni a v Hořicích pro 18.600 Kč dne 22. března 1919 žalobu u krajského soudu v Jičíně.

Námitku nepříslušnosti dovolaného soudu první stolice zamítla, jelikož úmluva o podrobení se stran rozhodčímu soudu vídeňské bursy byla zrušena státním převratem z 28. října 1918 na tak dlouho, pokud nebyla obnovena reciprocita stran právní ochrany státních příslušníků republiky československé a státu rakouského, což se stalo teprve po podané žalobě.

Vrchní zemský soud v Praze vyhověl stížnosti žalované firmy, dal námitce místo a žalobu odmítl. Důvody: Smlouva o rozsudí jest smlouva soukromoprávní a státní převrat a veškeré veřejnoprávní následky jeho zůstaly na soukromá práva bez účinku. Že by úmysl stran byl směřoval k tomu, podrobiti se jen domácímu rozhodčímu soudu, ze závěrečného listu nijak nevyplývá a není tu proto právního důvodu, aby žalobkyně od smlouvy jednostranně ustoupila.

Nejvyšší soud na revisní stížnost strany žalující obnovil usnesení stolice prvé z těchto důvodů:

Dle § 29 j. n. zůstává soud v právních záležitostech, jež právem byly u něho již zahájeny, příslušným až do jejich skon-

*) Poznámka. Otázku tuto vyřizuje nyní § 4. zák. z 8. dubna 1920 č. 275 sb. z. o ochraně nájemníků.